ISSN: 1308-2140 Volume 12 Issue 30 Fall 2017

Volume 12/30 Fall 2017

TURKISH STUDIES

International Periodical for The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic

DİL / EDEBİYAT

LANGUAGE / LITERATURE

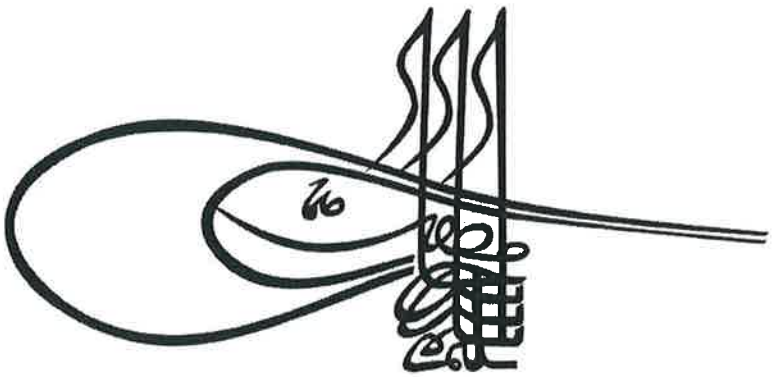
TURKISH STUDIES

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic

ACADEMIC JOURNAL

DİL-EDEBİYAT
LANGUAGE/LITERATURE

Turkish Studies Dergisi, üç ayda bir yayınlanan uluslararası hakemli bir dergidir. *Turkish Studies Dergisi*'nde yayınlanan tüm yazıların, dil, bilim ve hukukî açıdan bütün sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları **www.turkishstudies.net**'e aittir.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamamakta serbesttir. Dergiye gönderilen yazılar iade edilmez.
Dergide yer alan yazıların dijital baskı, grafik tasarım, DOI numaralarının alınması ve uluslararası indeslere tanıtılması gibi işlemler ASOS Eğitim Bilişim Danışmanlık şirketi tarafından ücret karşılığında yapılmaktadır. Dergide basım kararı alınan yazıların sahipleri yazılarının tasarım, yayın ve indeks masraflarını ASOS Eğitim Bilişim Danışmanlık şirketine öderler.

Turkish Studies; EBSCO, DOAJ, ICAAP, Scientific Commons, MLA, ASOS, AMIR (Access to Mideast and Islamic Resources), Journal Directory, DJS (Dayang Journal System), J-GATE, Indeks Copernicus, Indeks Islamicus, PhilPapers, Research Bible ve ULAKBİM indeksleri tarafından taranmaktadır.

ISSN: 1308-2140

Volume 12/30

TURKISH STUDIES

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic

Sahibi
Prof. Dr. Yavuz ÜNAL
Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM

Yayınevi / Publishing House
ASOS Eğitim Bilişim Danışmanlık

Editör
Sibel ÜST

Editör Yardımcıları/Assistant Editors
Ramazan BÖLÜK
Mehmet Burak ÇAKIN

Yayın Kurulu/Editorial Board

Prof. Dr. Ali AKAR	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma S. KUTLAR OĞUZ	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Orhan K. TAVUKÇU	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Prof. Dr. Ülkü ELİUZ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Yavuz ÜNAL	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Caner KERİMOĞLU	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. M. Vefa NALBANT	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Mitat DURMUŞ	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Tuncay BÜLBÜL	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Dursun Ali TÖKEL	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Ü.

Danışma Kurulu/Board of Advisory

Prof. Dr. Ahmet BURAN	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL	Amasya Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet AYDIN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Ramazan KORKMAZ	Maltepe Üniversitesi
Prof. Dr. Turgut KARABEY	Erzincan Üniversitesi

Genel Koordinatör/General Coordinator
Yavuz ÜNAL

Dış Temsilciler Koordinatörü/General Coordinator of Foreign Editors
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Dış Temsilciler/Representative of Foreign Country

USA	Robert DANKOFF
Germany	Marcel ERDAL
Greece	Fatih KEMİK
Japan	Yuu KURIBAYASHI
Norway-Swedish	Bernt BRENDEMOEN
England	Fikret TURAN
Albania	Xhemile ABDİU
Central Asia	Seadet SHİKHİYEVA
Kazakhstan	Gülnar KOKUBASOVA
Kyrgyzstan	Ulanbek ALİMOV
Azerbaijan	Vusale MUSALİ
Uzbekstan	Cabbar İŞANKUL
Halab-Aleppo (Syria)	Ahmet DEMİRTAŞ
Poland	Öztürk EMİROĞLU

Hakemler/Referees

Prof. Dr. A. Deniz ABİK	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Abdulkadir EMEKSİZ	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Abdullah ŞENGÜL	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Abide DOĞAN	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Ahat ÜSTÜNER	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet AKÇATAŞ	Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet BURAN	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet KARTAL	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Alev SINAR UĞURLU	Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Ali AKAR	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Şükrü ÇORUK	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Ali YAKICI	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ali YILDIRIM	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Ali YILMAZ	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Altan ALPEREN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Altan AYKUT	Beykent Üniversitesi
Prof. Dr. Aynur KOÇAK	Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Bahir SELÇUK	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Bayram Ali KAYA	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Bekir ÇINAR	Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Beyhan KESİK	Giresun Üniversitesi
Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Ceval KAYA	Ardahan Üniversitesi
Prof. Dr. Deniz ABİK	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Dolunay ŞENOL	Kırıkkale Üniversitesi
Prof. Dr. Dursun ZENGİN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Ekrem ARIKOĞLU	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Emine Bogenç DEMİREL	Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Emine Zeynep GÜNAL	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ercan ALKAYA	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Erdoğan ALTINKAYNAK	Ardahan Üniversitesi
Prof. Dr. Erdoğan BOZ	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Erendiz ÖZBAYOĞLU	İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi
Prof. Dr. Ergün SERİNDAĞ	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Esma ŞİMŞEK	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk TOPRAK	Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Faruk YÜCEL	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR OĞUZ	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Fatoş SİLMAN	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi
Prof. Dr. Funda TOPRAK	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Füsun ATASEVEN	Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Gencay ZAVOTÇU	Kocaeli Üniversitesi
Prof. Dr. Gülden UYANIK BALAT	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Günseli İŞÇİ	İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. H. Dilek BATİSLAM	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Hurşud İSAYEV	Kafkas Üniversitesi
Prof. Dr. Hülya ARGUNŞAH	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim Halil TUĞLUK	Adıyaman Üniversitesi
Prof. Dr. İlhan GENÇ	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İsmet ÇETİN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Kamil Veli NERİMANOĞLU	İstanbul Aydın Üniversitesi
Prof. Dr. Kaplan ÜSTÜNER	Harran Üniversitesi
Prof. Dr. Leyla KARAHAN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Medine SİVRİ	Eskisehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet AÇA	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Ali YAVUZ	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL	Ahi Evran Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet GÜNDOĞDU	Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Mehdi ERGÜZEL	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet NARLI	Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet ÖNAL	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Şirin ÇIKAR	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet TAKKAÇ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet TÖRENEK	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Melik BÜLBÜL	Ataürk Üniversitesi
Prof. Dr. Menderes COŞKUN	Süleyman Demirel Ü.
Prof. Dr. Mesut ŞEN	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Muammer NURLU	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU	Atatürk Kültür, Dil Ve Tarih Yüksek K.
Prof. Dr. Muhittin ELİAÇIK	Kırıkkale Üniversitesi
Prof. Dr. Muhsin MACİT	Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Muhsine BÖREKÇİ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Muna YÜCEOL ÖZEZEN	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Musa Yaşar SAĞLAM	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ÇAKIR	Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa KURT	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mümtaz KAYA	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Münevver TEKCAN	Kocaeli Üniversitesi
Prof. Dr. Nadir İLHAN	Ahi Evran Üniversitesi
Prof. Dr. Nesrin TAĞIZADE-KARACA	Başkent Üniversitesi
Prof. Dr. Nurettin ÖZTÜRK	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Nurullah ÇETİN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Orhan Kemal TAVUKÇU	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Prof. Dr. Osman HORATA	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Perihan YALÇIN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Rahim TARIM	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Ü.
Prof. Dr. Ramazan GÜLENDAM	Çanakkale Onsekiz Mart Ü.
Prof. Dr. Ramazan KORKMAZ	Maltepe Üniversitesi

Prof. Dr. Rıfat GÜNDAY	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. S. Dilek YALÇIN ÇELİK	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Serhan ALKAN İSPİRLİ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Sevinç ÜÇGÜL	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Songül TAŞ	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Suat UNGAN	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Sündüz ÖZTÜRK KASAR	Yıldız Teknik Universitesi
Prof. Dr. Şaban SAĞLIK	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Tahir BALCI	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Tarık ÖZCAN	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Türkan OLCAY	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Ülkü ELİUZ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Ülkü GÜRSOY	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yaşar AYDEMİR	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yılmaz DAŞCIOĞLU	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Zekeriya KARADAVUT	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Zeki TAŞTAN	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Ziya AVŞAR	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Doç. Dr. Abdullah ACEHAN	Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Abdullah HARMANCI	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Abdullah ŞAHİN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Adem İŞCAN	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Adem ÖGER	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet AKKAYA	Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet DEMİRTAŞ	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet DOĞAN	Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet TANYILDIZ	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Ali GÖÇER	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Ali SELÇUK	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Aliye USLU ÜSTTEN	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Alpay Doğan YILDIZ	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Alsu (Alsou) KAMALİEVA	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe YILDIZ	Gazi Üniversistesi
Doç. Dr. Bahar DEMİR	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Beki HALEVA	Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Bekir ÇINAR	Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Beyhan KANTER	Mardin Artuklu Üniversitesi
Doç. Dr. Cafer ŞEN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Caner KERİMOĞLU	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Cem Şems TÜMER	Erzincan Üniversitesi
Doç. Dr. Cemal SAKALLI	Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Cüneyt AKIN	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Dilek FİDAN	Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Elif ÇELEBİ ÖNCÜ	Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Emek ÜŞENMEZ	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Ender ATEŞMAN	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Erdinç PARLAK	Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Ersin TERES	Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Ertan ENGİN	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Ertan ÖRGEN	Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih ÖZEK	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih SAKALLI	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih YILMAZ	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma BÖLÜKBAŞ	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. G. Gonca GÖKALP ALPASLAN	Hacettepe Üniversitesi

Doç. Dr. Galip GÜNER	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Gamze ÖKSÜZ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Gencer ELKILIÇ	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Gulom ISMAİLOV	Uzbek Academy of Sciences
Doç. Dr. Gülhan ATNUR	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Hakan ÇÖREKÇİOĞLU	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Halil AYTEKİN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Halil ÇELTİK	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Halil İbrahim YAKAR	Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan BAĞCI	Mehmet Âkif Ersoy Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan ŞENER	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan YÜREK	Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Hatice İÇEL	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Hikmet KORAŞ	Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Hilmi UÇAN	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Hülya AŞKIN BALCI	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Hülya TAŞ	Uludağ Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin BAYDEMİR	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin DOĞRAMACIOĞLU	Kilis 7 Aralık Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim Ahmet AYDEMİR	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. İlkay ŞAHİN	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. İmran KARABAĞ	Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Jale ÖZTÜRK	Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Kamil İŞERİ	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Kemal EROL	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Kemalettin DENİZ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Kerim DEMİRCİ	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Kürşat ÖNCÜL	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Lokman TURAN	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Marufjon YULDASHEV	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Max Florian HERTSCH	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Ali YOLCU	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Doç. Dr. Mehmet ÇERİBAŞ	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Doç. Dr. Mehmet GÜNEŞ	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN	Izmir Ekonomi Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Şirin ÇIKAR	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Tahir ÖNCÜ	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Vefa NALBANT	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Meral OZAN	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Mesut GÜN	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Doç. Dr. Metin ARIKAN	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Mitat DURMUŞ	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Muammer Mete TAŞLIOVA	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Muhammet KOÇAK	Gazi üniversitesi
Doç. Dr. Muharrem DAYANÇ	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mukadder SEYHAN YÜCEL	Trakya üniversitesi
Doç. Dr. Munise YILDIRIM	Çukurova Üniversitesi
Doç. Dr. Murat KACIROĞLU	Bozok Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa GÖKÇE	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa KARABULUT	Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa KAYA	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa KURT	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mücahit KAÇAR	Amasya Üniversitesi
Doç. Dr. Nazmi ÖZEROL	Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Nebahat Akgün ÇOMAK	Galatasaray Üniversitesi
Doç. Dr. Necip Fazıl DURU	Ordu Üniversitesi

Doç. Dr. Nedim BAKIRCI	Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Nermin YAZICI	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Nesime CEYHAN	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Doç. Dr. Nesrin SİS	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Nevin AKKAYA	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Nezir TEMUR	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Nihat ÜLNER	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Nurullah ULUTAŞ	Muş Alparslan Üniversitesi
Doç. Dr. Oktay Selim KARACA	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Doç. Dr. Orhan KURTOĞLU	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Orhan OĞUZ	Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Osman ÜNLÜ	Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer İSHAKOĞLU	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Özcan BAYRAK	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Özer ŞENÖDEYİCİ	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Özge ÖZTEKİN	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Özgür Kasım AYDEMİR	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Özkan DAŞDEMİR	Erzincan Üniversitesi
Doç. Dr. Öztürk EMİROĞLU	Varşova Üniversitesi
Doç. Dr. Pei-Lin LI	National Chengchi University
Doç. Dr. Perihan YALÇIN	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Raika Şeyda ÜLSEVER	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç. Dr. Reyhan ÇELİK	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Rezan KARAKAŞ	Siirt Üniversitesi
Doç. Dr. Rıfat KÜTÜK	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Sadık TÜRKOĞLU	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Sadık YAZAR	İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. Salahaddin BEKKİ	Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Salim KÜÇÜK	Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Sefa YÜCE	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Serdar YAVUZ	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Seyfullah YILDIRIM	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Sezai BALCI	Giresun Üniversitesi
Doç. Dr. Sibel TURHAN TUNA	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Sibel ÜST ERDEM	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Sueda ÖZBENT	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Şengül KOCAMAN	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Şevkiye KAZAN	Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Talip DOĞAN	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Tuncay BÖLER	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Tuncay BÜLBÜL	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Doç. Dr. Turgut KOÇOĞLU	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Umut BALCI	Batman Üniversitesi
Doç. Dr. Yusuf TEPELİ	Akdeniz Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Adem POLAT	Kafkas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ahmet AKÇAY	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ahmet TOPAL	Atatürk Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ali KURT	MEB
Yrd. Doç. Dr. Ali Osman SOLMAZ	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Arzu AKBATUR	Boğaziçi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aslıhan DİNÇER	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Atiye NAZLI	Hitit Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bahar İŞİGÜZEL	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Yrd. Doç. Dr. Beyhan UYGUN AYTEMİZ	İstanbul Arel Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Birol BULUT	Kırklareli Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Buğra ZENGİN	Namık Kemal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cemal BAYAK	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cengiz GÖKŞEN	Kafkas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ebru ŞENOCAK	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Erkan HİRİK	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Yrd. Doç. Dr. Ertan KUŞÇU	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Fatma Sibel BAYRAKTAR	Trakya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Faysal Okan ATASOY	Erzincan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Fethi DEMİR	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gaye Belkız YETER	Erzincan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gökçe DİŞLEN DAĞGÖL	Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gülda ÇETİNDAĞ SÜME	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gülnur AYDIN	Adnan Menderes Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hakan YALAP	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Yrd. Doç. Dr. Halit BİLTEKİN	Anadolu Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Haluk ÖNER	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hanife ÇAYLAK	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hiclal DEMİR	Hitit Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hulusi GEÇGEL	Çanakkale Onsekiz Mart Ü.
Yrd. Doç. Dr. İbrahim TOSUN	Munzur Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İlker TOSUN	Kırklareli Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kezban PAKSOY	Erciyes Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Lale ARSLAN ÖZCAN	Yıldız Teknik Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Leyla HACIZADE	Selçuk Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Leyla ŞENER	Anadolu Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Lokman TANRIKULU	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Yrd. Doç. Dr. M. Fatih KANTER	Ardahan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mahmut SARIKAYA	Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mayramgül DIYKANBAYEVA	Atatürk Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali Kılay ARAZ	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet GÜRLEK	İstanbul Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Şamil BAŞ	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Murat DEMİR	Gazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Murat ELMALI	Shanghai International Studies U.
Yrd. Doç. Dr. Murat ÖZCAN	Gazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Murat ŞENGÜL	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Murat ULUOĞLU	Selçuk Ünviversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nihal ÇALIŞKAN	Millî Eğitim Bakanlığı
Yrd. Doç. Dr. Nilüfer ALİMEN	İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nurcan ŞEN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nurgül KARAYAZI	Karabük Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan KARABURGU	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan ŞAHİN	Erciyes Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Önder SEZER	Uşak Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Özkan UZ	Munzur Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Özlem BAY GÜLVEREN	Başkent Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ramazan BÖLÜK	Munzur Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ramazan TOPDEMİR	İstanbul Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Seçil TÜMEN AKYILDIZ	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Seda ARIKAN	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Senem ÖNER	İstanbul Arel Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sevim BİRİCİ	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sibel KOCAER	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Suzan ULUOĞLU	Selçuk Ünviversitesi
Yrd. Doç. Dr. Süleyman ERATALAY	Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Süleyman Kaan YALÇIN	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Şamil YEŞİLYURT	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Şeyma BÜYÜKKAVAS KURAN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Tilda SAYDI	Adnan Menderes Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ümit Özgür DEMİRCİ	Düzce Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Zeki AKÇAM	Girne Amerikan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Zübeyde ŞENDERİN	Kırıkkale Üniversitesi

Dr. Ahmet EVİS	Mustafa Kemal Üniversitesi
Dr. Ayfer AYTAÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Burak TELLİ	Adıyaman Üniversitesi
Dr. Eda Havva TAN METREŞ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Dr. Ferda ATLI	İnönü Üniversitesi
Dr. Mehmet ALPTEKİN	Gaziantep Üniversitesi
Dr. Pınar KARATAŞ	Hacettepe Üniversitesi
Dr. Roberta MICALLEF	Boston University
Dr. Serdar BULUT	Giresun Üniversitesi
Dr. Serdar ERKAN	Hacettepe Üniversitesi

BU SAYININ HAKEMLERİ

Prof. Dr. Ceval KAYA	Ardahan Üniversitesi
Prof. Dr. Deniz ABİK	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Dolunay ŞENOL	Kırıkkale Üniversitesi
Prof. Dr. Dursun ZENGİN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Ekrem ARIKOĞLU	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Emine Bogenç DEMİREL	Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Erdoğan BOZ	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Esma ŞİMŞEK	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR OĞUZ	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Füsun ATASEVEN	Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim Halil TUĞLUK	Adıyaman Üniversitesi
Prof. Dr. İlhan GENÇ	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Prof. Dr. Mesut ŞEN	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Muammer NURLU	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Musa Yaşar SAĞLAM	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Perihan YALÇIN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ramazan KORKMAZ	Maltepe Üniversitesi
Prof. Dr. Tarık ÖZCAN	Fırat Üniversitesi

Doç. Dr. Abdullah ACEHAN	Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet AKKAYA	Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet DEMİRTAŞ	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe YILDIZ	Gazi Üniversistesi
Doç. Dr. Cem Şems TÜMER	Erzincan Üniversitesi
Doç. Dr. Cüneyt AKIN	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Dilek FİDAN	Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih ÖZEK	Fırat Üniversitesi

Doç. Dr. Fatma BÖLÜKBAŞ	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Hülya AŞKIN BALCI	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Max Florian HERTSCH	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet GÜNEŞ	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Mesut GÜN	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Doç. Dr. Mitat DURMUŞ	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Muammer Mete TAŞLIOVA	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Nihat ÜLNER	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Oktay Selim KARACA	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer İSHAKOĞLU	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Seyfullah YILDIRIM	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Sezai BALCI	Giresun Üniversitesi
Doç. Dr. Sibel TURHAN TUNA	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Sibel ÜST ERDEM	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Adem POLAT	Kafkas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aslıhan DİNÇER	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Birol BULUT	Kırklareli Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Buğra ZENGİN	Namık Kemal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ebru ŞENOCAK	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ertan KUŞÇU	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Fatma Sibel BAYRAKTAR	Trakya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gaye Belkız YETER	Erzincan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gülda ÇETİNDAĞ SÜME	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Haluk ÖNER	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Leyla HACIZADE	Selçuk Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet GÜRLEK	İstanbul Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Murat ELMALI	Shanghai International Studies University
Yrd. Doç. Dr. Nilüfer ALİMEN	İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Önder SEZER	Uşak Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ramazan BÖLÜK	Munzur Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Seçil TÜMEN AKYILDIZ	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Seda ARIKAN	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Senem ÖNER	İstanbul Arel Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Süleyman ERATALAY	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Kaan YALÇIN	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Şeyma BÜYÜKKAVAS KURAN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ümit Özgür DEMİRCİ	Düzce Üniversitesi

Dr. Ahmet EVİS	Mustafa Kemal Üniversitesi
Dr. Ayfer AYTAÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Burak TELLİ	Adıyaman Üniversitesi
Dr. Ferda ATLI	İnönü Üniversitesi
Dr. Mehmet ALPTEKİN	Gaziantep Üniversitesi
Dr. Serdar BULUT	Giresun Üniversitesi

İÇİNDEKİLER/CONTENTS

KELOĞLAN TİPİNE PİKARESK ANLATIM BAĞLAMINDA BİR BAKIŞ
A VIEW IN THE NARRATIVE OF KALOGHLAN TYPE PIKARESK EXPRESSION
Fevziye ALSAÇ
1-20

BİR ÜST-ELEŞTİRİ İNCELEMESİ: HALİDE EDİB ADIVAR, "TENKİDİ TENKİD"
AN ANALYSIS OF A META-CRITICISM: HALIDE EDIB ADIVAR, "TENKIDI TENKID"
Aslı ARABOĞLU
21-34

SÖZLÜKBİLİMSEL İNCELEME YÖNTEMİ: ESER-İ ŞEVKET ÖRNEĞİ
A METHOD FOR LEXICOGRAPHICAL ANALYSING: ESER-İ ŞEVKET SAMPLE
Ezgi ASLAN
35-70

KÖROĞLU'NUN DURNA TELİNE GİTTİĞİ KOL: KİLİS RİVAYETİ
KÖROĞLU'S ADVANTURE OF CRANE FEATHER: A STORY FROM KILIS
Muhammet ATASEVER
71-86

FUAD KÖPRÜLÜ'NÜN MUALLİM NÂCİ ELEŞTİRİLERİ VE "ESKİ-YENİ" TARTIŞMASI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ
FUAD KÖPRÜLÜ'S CRITIQUE OF MUALLIM NÂCI AND OPINIONS ON THE DEBATE OVER THE "OLD-NEW"
Macit BALIK
87-100

Turkish Studies
International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/30

YABANCI UYRUKLU FİLOLOGLARIN EĞİTİMİNDEKİ İNTERAKTİF METOTLARIN ROLÜ (A.S. PUŞKİN'İN "TİPİ" UZUN ÖYKÜSÜ ÖRNEĞİNDE)
THE ROLE OF INTERACTIVE METHODS IN EDUCATION OF FOREIGN NATIONAL PHILOLOGISTS (AN EXAMPLE FROM A.S PUSHKIN`S LONG ROMANCE "THE BLIZZARD")
Bahar DEMİR - Shalala RAMAZANOVA
Olga FİSENKO - Ersin ÇETİNKAYA
101-112

THE RESURRECTION OF THE MEDUSA IN THE FEMININE TEXT: DİDEM MADAK'S POETIC DISCOURSE
KADIN YAZININDA MEDUSA'NIN YENİDEN DOĞUŞU: DİDEM MADAK'IN ŞİİRLERİNDE SÖYLEM
Mustafa Zeki ÇIRAKLI
Nimetullah ALDEMİR
113-124

HOCA SAADEDDİN EFENDİ'NİN ELİF-NÂMESİ
ELİF-NÂME OF HOCA SAADEDDİN EFENDİ
Muvaffak EFLATUN
125-136

EDEBİ ESERLERDE SÖZCÜK SEÇİMİNDE BELİRTSELLİĞİN ROLÜ ÜZERİNE
ON THE ROLE OF MARKEDNESS IN WORD SELECTION IN LITERARY WORKS
Selma ELYILDIRIM
137-151

HAMÎDÎ'NİN HURŞÎD Ü HÂVER MESNEVİSİ
HAMÎDÎ'S MASNAVİ HURŞİD Ü HÂVER
Fazile EREN KAYA
153-173

Turkish Studies
International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/30

ÇEVİRİ SOSYOLOJİSİ EKSENİNDE TÜRKİYE'DE LAFONTEN ÇEVİRİLERİNİN DOLAŞIMINI OKUMAK
READING THE CIRCULATION OF LAFONTAINE'S FABLES TRANSLATIONS IN TURKEY IN THE AXIS OF THE SOCIOLOGY OF TRANSLATION
Zeynep GÖRGÜLER
175-187

"KAMELYALI KADIN"IN POPÜLER ROMAN KRİTERLERİNE GÖRE YAPISAL VE TEMATİK İNCELEME DENEMESİ"
THE STUDY OF STRUCTURAL AND THEMATIC ANALYSIS OF "THE LADY OF THE CAMELLIAS"ACCORDING TO POPULAR NOVEL CRITERIA
Ömer IRAK
189-204

VAKF VE İBTİDÂ KONULARINDA YAZILMIŞ ÇAĞATAYCA BİR RİSÂLE: CELÂLEDDİN OTRARÎ'NİN VUKÛFU'L-KUR'ÂN'I
A BOOK ON VAKF AND İBTİDA IN CHAGATAI TURKISH: VUKUFU'L-QURAN OF CELALEDDIN OTRARI
Irmak KAÇAR
205-242

ANADOLU (OSMANLI) SAHASINDA YAZILMIŞ EN ESKİ TARİHLİ TÜRKÇE MATEMATİK RİSÂLESİ: KĀDİ-İ MANYĀS'IN A'CEBÜ'L-'ÜCCĀB'I
-HESAP BÖLÜMÜ-
THE OLDEST TURKISH MATHEMATICS TREATISE WRITTEN IN THE ANATOLIAN (OTTOMAN) LANDS: A'JABU'l-'UJĀB OF QĀDĪ-I MANYĀS –THE SECTION ON ARITHMETIC –
Şermin KALAFAT
243-298

ERINNERUNG UND MYTHOS IM AUTOBIOGRAPHISCHEN ERZÄHLEN
MEMORY AND MYTH IN THE AUTOBIOGRAPHICAL NARRATIVE
OTOBİYOGRAFİK ANLATIMDA ANI VE MİT
Seval KARACABEY
299-309

Turkish Studies
International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/30

TÜRKÇE VE İNGİLİZCEDEKİ İKİLEMELERİN YAPISAL ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
COMPARISON OF STRUCTURAL FEATURES OF BINOMIALS INTURKISH LANGUAGE AND ENGLISH LANGUAGE
Fethi KAYALAR
311-324

ÖZGÜN VE YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ İÇİN SADELEŞTİRİLMİŞ METİNLERDE FİİLİMSİ KULLANIMI: DOKUZUNCU HARİCİYE KOĞUŞU VE YILKI ATI ÖRNEĞİ
VERBAL USE IN AUTHENTIC AND SIMPLIFIED TEXTS FOR TEACHING TURKISH AS FOREIGN LANGUAGE: DOKUZUNCU HARİCİYE KOĞUŞU AND YILKI ATI EXAMPLES
Musa KAYA
Muammer NURLU
325-342

BÂBÜRLÜLER DÖNEMİ'NDE YAŞAMIŞ SÛFÎ BİR ŞAİR: BİDİL VE ÖZBEK YAZAR FITRAT'IN BİDİL [BÉDİL] BİYOGRAFİSİ
A SUFI POET WHO LIVED DURING THE ERA OF BABUR: BIDEL AND BIDEL'S BIOGRAPHY BY OZBEK WRITER FITRAT
Şenol KORKMAZ
343-372

KARACAOĞLAN VE SEYHAN ERÖZÇELİK ŞİİRİNDE SAPMALARIN TESPİTİ VE KARŞILAŞTIRILMASI
DETERMINATION AND COMPARISON OF TRANSPARENCES IN KARACAOĞLAN AND SEYHAN ERÖZÇELİK
Canan OLPAK KOÇ
373-389

TOTALİTER DEVLET MODELİNİN BAŞARISIZLIĞI OLARAK "ÖLÜM HÜKMÜ" ROMANINDA SİYASAL NESNELEŞTİRME VE ÜRETİM ANARŞİZMİ
POLITICAL OBJECTIFICATION AND PRODUCTION ANARCHIZM IN THE "DEALT RULE" NOVEL AS THE FAILURE OF THE TOTALITARIAN STATE MODEL
Adem POLAT
391-399

Turkish Studies
International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/30

MODERN YEMEN ROMANINDA MEKÂN BAĞLAMINDA KADININ KONUMLANDIRILIŞI
PLACE OF WOMAN IN YEMEN'S MODERN NOVELS IN THE CONTEXT OF SPACE
Senem SOYER
401-413

NAMIK KEMAL VE BEŞİR FUAD'DAKİ VICTOR HUGO PORTRESİ
VICTOR HUGO PORTRESE IN NAMIK KEMAL AND BEŞİR FUAD
Can ŞAHİN
415-431

DOĞU TÜRKÇESİNDE İKİ EVLİYA TEZKİRESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI (ALİ ŞİR NEVAİ VE MUHAMMED SIDDIK RÜŞDİ)
COMPARASION OF THE TWO TADHKIRAT ON AWLIYAS EASTERN TURKISH (MUHAMMAD SIDDIK RUSHDI AND ALI SHIR NEVAI)
Bayram TOPLU
433-440

ARAPÇADAN TÜRKİYE TÜRKÇESİNE GEÇMİŞ SÖZCÜKLERDE GÖRÜLEN ÜNSÜZLERLE İLGİLİ SES OLAYLARI
PHONETICAL CHANGES REGARDING CONSONANTS IN THE MODERN TURKISH WORDS BORROWED FROM ARABIC
İbrahim TOSUN
441-461

ZİYA GÖKALP VE YENİ HAYAT
ZİYA GOKALP AND A NEW LIFE
Hatem TÜRK
463-474

Turkish Studies
International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/30

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİNDE "AYIN" SESİNİN SEBEP OLDUĞU SES OLAYLARI
SOUND EVENTS CAUSED BY AYIN PHONEME IN CONTEMPORARY TURKIC DIALECTS
Mehmet TÜRKMEN
475-502

SÜRGÜN VE KADIN: ANILARIN TANIKLIĞINDA SÜRÜLEN VE SÜRDÜLEMEYEN BİR YAŞAM
WOMAN AND EXILE: LIFE UNDER THE SHADOW OF MEMOIRS
Sevinç ÜÇGÜL
503-519

LE DRAME FAMILIAL ET SOCIAL DANS LE PERE GORIOT DE BALZAC
THE FAMILY AND SOCIAL DRAMA IN FATHER GORIOT OF BALZAC
Ali YAĞLI
521-530

SABAHATTİN ALİ'NİN "SES" ADLI HİKÂYESİNDE ESTETİK BİR UNSUR OLARAK RİTİM
RHYTHM AS AN AESTHETIC ELEMENT IN SABAHATTİN ALİ'S STORY ENTITLED "SES"
Gaye Belkız YETER
531-546

METİNDİLBİLİMSEL YAKLAŞIMLA MUSTAFA KUTLU'NUN RED CEPHESİ ADLI HİKÂYESİ ÜZERİNE BİR İNCELEME
A TEXT LENGUISTIC APPROACH TO THE STORY OF MUSTAFA KUTLU NAMED RED CEPHESİ
Gülsüm TARAKÇI
547-581

Turkish Studies
International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/30

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETİM PROGRAMI DEĞERLER EĞİTİMİ BAĞLAMINDA "KASİDE"
DEPARTMENT OF TURKISH LANGUAGE AND LITERATURE TEACHING "QASIDA" IN THE CONTEXT OF MERITS EDUCATION
Esra BEYHAN
İlyas YAZAR
583-598

PEYAMİ SAFA'NIN YALNIZIZ ROMANINDA YAPI VE İZLEK
STURCTURE AND THEME IN PEYAMI SAFA'S YALNIZIZ NOVEL
Nurzhamal ERMEKBAEVA
599-612

VICTORIAN MODES OF ECONOMY: FINANCIAL SPECULATION IN CHARLES DICKENS'S LITTLE DORRIT
VİKTORYEN EKONOMİ MODELLERİ: CHARLES DICKENS'IN KÜÇÜK DORRİT ROMANINDA FİNANSAL SPEKÜLASYON
Işıl ŞAHİN GÜLTER
613-624

ORHAN VELİ'NİN ŞİİRLERİNDE ANLATIM ÖZELLİKLERİ VE YİNELEME SANATI ÜZERİNE BİR İNCELEME
A STUDY ABOUT THE FEATURES OF EXPRESSIONS AND WORK OF REPITITION OF ARTS IN ORHAN VELİ'S POETS
Erdoğan SARACOĞLU
625-634

İNGİLTERE'DEKİ TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİNİN ÖZ YETERLİLİK ALGILARI VE TÜRKÇE ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
SELF-SUFFICIENCY PERCEPTION OF TURKISH TEACHERS IN ENGLAND AND THEIR OPINION ABOUT TEACHING TURKISH
Mehmet Yalçın YILMAZ
635-648

Turkish Studies
International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/30

TÜRK DÜNYASI TUTUM ÖLÇEĞİ
TURKISH WORLD ATTITUDE SCALE
Cüneyt AKIN - Sinan SARAÇLI
İbrahim KILIÇ - İlteriş YILDIRIM
649-664

KADIN ÂŞIKLARIN "KADIN" ALGISI ÜZERİNE EMİK BİR YAKLAŞIM
AN EMIC APPROACH ON THE PERCEPTION OF "WOMAN" BY WOMAN MISTRELS
Işıl ALTUN
665-674

XVII. YÜZYIL RUMELİ ÇITAK AĞZININ GÜNÜMÜZ TÜRKİYE AĞIZLARINDAKİ GÖRÜNÜMÜ
THE APPEARANCE OF THE XVIITH CENTURY ÇITAK DIALECT IN CONTEMPORARY TURKISH DIALECTS
Gürer GÜLSEVİN
675-692

FUZÛLÎ'NİN LEYLÂ VE MECNÛN MESNEVÎSİNDE DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM
EVOLUTION AND TRANSFORMATION IN FUZULI'S LEYLA AND MECNUN MESNEVI
Sedanur DİNÇER ARSLAN
693-718

ÇOK SESLİ BİR BAŞYAPIT: SAFAHAT
A POLYPHONIC MASTERPIECE: SAFAHAT
Arzu ŞEYDA
719-734

Turkish Studies
International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/30

YAPISALCILIK: KURAM VE YÖNTEMBİLİMSEL SORUNLAR
STRUCTURALIZM: THEORY AND METHODOLOGICAL PROBLEMS
Gamze SOMUNCUOĞLU ÖZOT
735-748

TANITMA / ELEŞTİRİ

TURAN, LOKMAN. ANLATI DENİZİNDEN LİRİZM ADALARINA YOLCULUK - MESNEVİYİ GAZELLE OKUMAK (HÜSREV Ü ŞİRİN, YUSUF U ZÜLEYHA, LEYLA VÜ MECNUN MESNEVİLERİ BAĞLAMINDA). İSTANBUL: KESİT YAYINLARI. MAYIS 2017. ISBN: 978-605-9408-33-2.
Fatma Sabiha KUTLAR OĞUZ
749-751

TURKISH STUDIES
INTERNATIONAL PERIODICAL FOR THE LANGUAGES, LITERATURE AND HISTORY OF TURKISH OR TURKIC
ISSN: 1308-2140
ACADEMIC JOURNAL

English

1. Turkish Studies dergisi 2006 yılında yayın hayatına başlamıştır. Aynı isimli diğer dergilerle karışmaması için dergimize ait ISSN: 1308-2140'tır.

2. Turkish Studies dergisi akademik, bilimsel ve araştırmaya dayalı makalelerin yayınlandığı hem e-dergi hem de basılı bir dergidir.

3. Turkish Studies Dergisi, özel sayılar dışında, yılda düzenli olarak Kış (Mart), Bahar (Haziran), Yaz (Eylül) ve Güz (Aralık) dönemlerinde sayı çıkarmaktadır. Sekizinci yılından itibaren okurlarının talepleri doğrultusunda yeni bir yapılanmaya giderek yılda 4 defa çıkan sayılarına Tarih, Sosyal Bilimleri ve Eğitim Bilimlerini de ilave edilmiş; böylece Dil-Edebiyat, Tarih, Sosyal Bilimler ve Eğitim Bilimleri başlığı altında her dönem 4 sayı yayımlanmıştır. 11. yılında bu sayılara Karşılaştırmalı Dini Araştırmalar; 12. yılından itibaren de İktisat, Finans ve Siyaset ile Bilişim Teknolojileri ve Uygulamalı Bilimler (BİTUB) sayıları eklenerek her dönem çıkan dergi sayısı 7'ye yükselmiştir.

4. Turkish Studies dergisinde misafir editörlük sistemi uygulanmaktadır. Hemen hemen her sayımızın misafir editörü veya editörleri bulunmaktadır.

5. Turkish Studies dergisi Türk Dili ve Edebiyatı, Türkçe Eğitimi, Tarih, Sanat Tarihi, Tarih Eğitimi, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Coğrafya, Coğrafya Eğitimi, Müzik, Güzel Sanatlar, Sosyoloji, Felsefe, İlahiyat, Eğitim Fakültelerinin Tüm Anabilim Dalları, Bilişim Teknolojileri, İktisadi ve İdari Bilimler gibi sosyal bilimlerin tüm alanlarında yayın yapan bir dergidir.

6. Makalelerin dili, başta Türkiye Türkçesi olmak üzere, tüm Türk Lehçeleri, Rusça, İngilizce, Almanca, Fransızca ve Arapça'dır.

7. Turkish Studies geldiği noktada Türklük bilimi alanında bir merkez konumuna gelmiş, önemli bir literatür oluşturmuş bir dergidir.

8. Turkish Studies dergisi dünya üzerinde 30'u aşkın Türkoloji enstitüsü ile irtibat halinde çalışmaktadır. Her ülkeyle ilgili temsilcileri bulunmaktadır.

9. Turkish Studies dergisi başta ULAKBİM TR-Dizin olmak üzere EBSCO, DOAJ, ICAAP, Scientific Commons, MLA, ASOS, AMIR (Access to Mideast and Islamic Resources), Journal Directory, DJS (Dayang Journal System) gibi onlarca indeks ve veritabanı tarafından taranmaktadır.

10. Turkish Studies dergisi, sadece akademik yayıncılıkla kalmamış, bunun yanında akademik e-dergi alanında sekiz yıl boyunca dünyanın en önemli dergi yazılım sistemlerinden birini geliştirmiştir. OAS gibi kullanıcı dostu olmayan ve oldukça karışık sistemlerin yanında, alternatif bir yazılım geliştirerek bunu ülkemizin ve insanlığın hizmetine hiçbir karşılık almadan sunmuştur. Bugün 50'nin üzerinde akademik dergi geliştirdiğimiz bu sistemi kullanmaktadır. Böylece Turkish Studies Dergisi kendi dışındaki akademik dergilere de yayıncılık alanında öncü olmuştur.

11. Turkish Studies Dergisi, edebiyat, dilbilim, eğitim bilimleri, tarih ve sosyal bilimler alanında nitelikli başvuru kaynağı haline gelmiştir.

12. Turkish Studies Dergisi, Açık Dergi Sistemi'ne sahip, birçok veritabanı ve indeks tarafından taranan, makalelerine Türkiye'de ilk defa DOI numarası satın alan, uluslararası zeminde oldukça yaygın olan bir dergi haline gelmiştir.

13. Bugün Turkish Studies dergisi 2006 yılında belirlemiş olduğu amaçların hepsini başarmış, bu amaçları geliştirerek sürdürmeye devam etmektedir.

Yeni Sayı Hakkında

Sayın yazarlarımız;

Turkish Studies dergisi Aralık 2018 sayıları için en son makale gönderme tarihi 15 Kasım 2018'dir. Bu tarihe kadar makalenizi yüklemeniz

Adres :Sibel ÜST, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Güvenevler Mahallesi, Cinnah Caddesi No:16/A 06690 Çankaya-ANKARA
Telefon : Faks :
Eposta :turkishstudiesbaski@gmail.com

Turkish Studies
International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/30, p. 175-187
DOI Number: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12589
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi
Referees/Hakemler: Prof. Dr. Füsun ATASEVEN – Prof. Dr. Emine BOGENÇ DEMİREL

This article was checked by iThenticate.

ÇEVİRİ SOSYOLOJİSİ EKSENİNDE TÜRKİYE'DE LAFONTEN ÇEVİRİLERİNİN DOLAŞIMINI OKUMAK

*Zeynep GÖRGÜLER**

ÖZET

Çeviri sosyolojisi yaklaşımı, çeviriyi, farklı gerçeklik düzlemlerinde üretilen ve çoklu mekanizmaların bir arada işlediği bir eylem şekli olarak kabul etmekte ve bu sürecin oluşmasında iş başında olan toplumsal koşulları teşhis etme görevini üstlenmektedir. Bu araştırmanın amacı, farklı tarihsel kesitlerde, yazar/çevirmen *Nazım Hikmet* ve *Orhan Veli* tarafından Fransızcadan Türkçeye çevrilen *Lafonten Masallarının*, Türk kültür ve yazın alanındaki dolaşımına yönelik *çeviri sosyolojisi* yaklaşımı odağında bir okuma gerçekleştirmektir. Çeviri sosyolojisi, çeviri ürünü çevreleyen, çeviri sürecini belirleyen siyasi ve sosyo-kültürel tüm koşullar ile çeviri sürecine katılıp, ürünün ortaya çıkmasında rolü olan tüm eyleyicileri ele alan bir çözümleme yöntemi sunmaktadır. Araştırmanın yöntemsel vurgu noktalarını, Bourdieu sosyolojisinin ana kavramları temel alınarak oluşturulan çeviri sosyolojisine ilişkin *kültürlerarası dolaşım, markaj, çeviri normları* ve *toplumsal koşullar/kısıtlar* gibi kavramsallaştırmalar oluşturmaktadır. Bu çerçevede, ilgili çeviri yapıtların üretiminde/dolaşımında ve tüketiminde rol oynayan çevirmen, editör ve yayınevi gibi eyleyicilerin benimsedikleri çeviri stratejileri, ilişkisel bir kavrayış vurgusuyla ele alınmaktadır. Sözü edilen çeviri yapıtları çevreleyen, yapılandıran ve biçimlendiren iktidar ilişkilerine dayalı sosyo-kültürel koşulların, ilgili eyleyicilerin, çeviri odaklı üretim pratikleri üzerindeki simgesel etkileri araştırılmaktadır. Böylelikle, Lafonten çevirilerinin kültürlerarası dolaşımını çeviri eylemi üzerinden okumak, Türk kültür ve yazın alanını yeniden üreten toplumsal hareketlerin izlerinin sürülmesine yönelik bir yol haritası çizmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çeviri sosyolojisi, çeviri pratiği, Lafonten masalları, Nazım Hikmet, Orhan Veli, kültürlerarası dolaşım.

* Arş. Gör. Dr. Yıldız Teknik Üniversitesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, El-mek: zeynepsuter@gmail.com

READING THE CIRCULATION OF LAFONTAINE'S FABLES TRANSLATIONS IN TURKEY IN THE AXIS OF THE SOCIOLOGY OF TRANSLATION

ABSTRACT

The translation sociology approach recognizes translation as a form of practice that is produced in different platforms of reality and co-operated with multiple mechanisms, and undertakes the task of identifying the social conditions at work in the formation of this process. The aim of this research is to carry out a reading of *La Fontaine's Fables*, which is translated from French to Turkish by Turkish writer/translator *Nazım Hikmet* and *Orhan Veli* by focusing on the *sociology of translation* in different historical sections. The methodological points of emphasis of the research are conceptualizations such as *intercultural circulation*, *marquage*, *translation norms* and *social conditions/contradictions* on translation sociology based on the main concepts of Bourdieu sociology. In this framework, the translation strategies adopted by actors such as translators, editors and publishers who play a role in the production/ circulation and consumption of related translation works are handled with an emphasis on relational understanding. The symbolic effects of relevant actors on translation-oriented production practices are investigated under the socio-cultural conditions based on power relations surrounding, structuring and shaping the mentioned translation works. Thus, reading the intercultural circulation of the translations of the La Fontaine through translation practice draws a road map for the perception of social movements living in the field of Turkish culture and literature.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

The translation sociology approach recognizes translation as a form of practice that is produced in different platforms of reality and co-operated with multiple mechanisms, and undertakes the task of identifying the social conditions at work in the formation of this process. The aim of this research is to carry out a reading of *La Fontaine's Fables* which is translated from French to Turkish by Turkish writer/translator *Nazım Hikmet* and *Orhan Veli* by focusing on the *sociology of translation* in different historical sections (between 1960 and 2000). The methodological points of emphasis of the research are conceptualizations such as *intercultural circulation*, *marquage*, *translation norms* and *social conditions/contradictions* on translation sociology (Sapiro, 2008) based on the main concepts of Bourdieu sociology (Bourdieu, 1984, 2006; Bourdieu & Wacquant, 2007). In this framework, the translation strategies adopted by actors such as translators, editors and publishers who play a role in the production/circulation and consumption of related translation works are handled with an emphasis on relational understanding. The symbolic effects of relevant actors on translation-oriented production practices are investigated under the socio-cultural

conditions based on power relations surrounding, structuring and shaping the mentioned translation works. Thus, reading the intercultural circulation of the translations of La Fontaine through translation practice draws a road map for the perception of social movements living in the field of Turkish culture and literature.

Methodological framework

Five translations are considered within the scope of the study. In the field of Turkish culture and literature, the writers/translators and political identities of Nazım Hikmet and Orhan Veli support the selection made in this direction. Another common feature of the related translators is that they translate La Fontaine's Fables, one of the respectable works of western literature, from the source language French to Turkish. At the same time, the differences in the level of paratextual elements found in translation works are on the agenda of questioning socio-cultural movements in Turkish culture and literature, where the relevant translated texts are produced/circulated and consumed, acting from a historical perspective. Sapiro's (2008) translation sociology approach, based on the main concepts of Bourdieu sociology, shows that translation practice takes place within social relationship networks. In this context, political, economic and socio-cultural conditions/contradictions guide the intercultural circulation of translated texts and shape the habitus of all actors involved in the translation act. The actors in question are positioned in the translation field with their strategies adopted in the translation process with the current habitus from the past and the type and volume of the capital they are equipped with.

Nazım Hikmet's translations

Oda Yayınları published the first translation work in 1980 with the title of *Ağustos Böceği ile Karınca* under the *Çocuk Kitapları Serisi* (target text I). The second translation is the book *Şiirler,* number nine on the collection, which consists of all the works of Nazim Hikmet, published by Adam Yayınları (target text II). This work titled *La Fontaine'den Masallar* was published in 1989. The third translated text is *Ağustos Böceği ile Karınca*, in *Öbür Masallar* section of the third book *Masallar, Hikayeler* published by Yapı Kredi Yayınları in 2002 (target text III). Three translations, respectively, are examined in the context of paratextual elements.

Considering the primary identity of Nazim Hikmet as a writer in the field of Turkish culture and literature, it can be stated that he is in the class of part time translator who make the translation profession as an additional job. For the writer/translator Hikmet, aesthetic and formal worries are at the forefront and the related target texts are closer to the source culture and language norms. Relevant publishing houses are publishing related target texts received by Nazım Hikmet in the direction of the translation policies they have adopted. Oda Yayınları and Yapı Kredi Yayınları have published the target texts together with the preface containing the symbolic sentences for the political scheme that Hikmet wrote, without applying censorship. Adam Yayınları, however, does not include this mentioned preface in the work. Related publishing houses are exposed to political pressure and are forced to make additions/subtractions to the dialect in the direction of the type and

volume of the capital they own, while others decide to publish the translation without any addition/subtraction.

Orhan Veli's translations

Within the scope of the research, it has been found that La Fontaine's Fables which are translated from French to Turkish in different historical periods by Orhan Veli. In this frame, the target text IV is the translation of *La Fontaine'in Masalları*, published in 1969 by Doğan Kardeş Yayınları. The target text V is the work published in 2003 within the scope of the children's series named *Doğan Kardeş* of Yapı Kredi Yayınları, which has the same title as target text IV. In this context, the paratextual elements that stand out in the target texts in question are examined respectively.

Because of the effective political identity of Orhan Veli after the 50s, some textual and paratextual restrictions have been introduced by Yapı Kredi Yayınları for the relevant target texts. In this context, Yapı Kredi Yayınları does not include the translator's identity in the target text. The restructuring process that Yapı Kredi Yayınları has carried out in the 2000s with Orhan Veli's translations of La Fontaine, socio-cultural production and re-structuring in the context of paratextual elements can be taken as indicators of new translation policies adopted by the publisher concerned. The publishing house puts the emphasis on the translator's identity by making additions to the text size on the outer cover and if necessary the inner cover.

Conclusion and perspectives

As it can be seen, once again the fact that the translation practice is organized in social process and action is emphasized once again in the readings carried out through the intercultural circulation of La Fontaine translations in Turkey. When the production/circulation/ consumption processes in the field of Turkish culture and literature of the related translation works analyzed in the light of concepts related to translation sociology are examined, it is found that political and socio-cultural movements become a formative role in the translation strategies applied by translators, publishers and editorial social actors. Thus, the conceptualizations of translation sociology unhide power relations that are symbolic, veiled and concealed political, economic, socio-cultural based reproduced cultural/literary production areas rising around Lafontaine circulation in Turkey. As a result, it is very important to read the strategies adopted by the translation product, the processes in which it is introduced and consumed and all the actors (institutions, authors, translators, publishers, editors, readers) playing a role in these processes with a relational reasoning method by focusing on the textual and paratextual elements. This is because, it is possible to gain awareness or in other words *to develop a sociological vision* of power relations that shape the translation practice!

Keywords: sociology of translation, translation practice, Lafontaine's Fables, Nazım Hikmet, Orhan Veli, intercultural circulation.

[...] *Aslında kopuş, bakışın dönüşüme uğraması anlamına gelir ve sosyolojide araştırma eğitiminin öncelikle, sırra vakıf olmaya dayalı felsefelerdeki ifadeyle yeni gözlerle baktırması gerektiği söylenebilir. Yeni bir insan değilse de, en azından yeni bir bakış, sosyolojik bir göz yaratmak söz konusudur. Bu da gerçek bir dönüşüm, [...] toplumsal dünyaya bakışın baştan aşağı değişmesi olmadan mümkün değildir.* [...]
(Bourdieu & Wacquant, 2007: 258)

Giriş

Çeviri, dillerarası olduğu kadar kültürlerarası diyalog ortamının yaratılmasına yönelik gerçekleştirilen bir eylem biçimidir. Bu şekilde, bir metnin, bir dilden başka bir dile taşınma süreciyle birlikte, bir kültürün diğer bir kültüre açılımına zemin hazırlanmaktadır. Bu bağlamda, çeviri metnin yalnızca dilsel-metinsel boyutuyla bütüncül bir çözümleme yapılamayacağını savunan ve çeviriyi, metin-içi ve metin-dışı öğelerin etkileşimi sonucu oluşan bir ürün olarak irdeleyen kavramsal yaklaşımlar önem kazanmaktadır. Özellikle, 20. yüzyılın son çeyreğinden, 2000'li yıllara gelindiğinde, çeviri pratiğine yönelik çok yönlü çözümleme biçimlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Çeviri alanının, sosyoloji alanıyla, disiplinlerarası düzlemde kesişmesi sonucunda yapılanan çeviri sosyolojisi yaklaşımı, çeviri eyleminin toplumsal boyutunu gündeme taşımaktadır. Bu doğrultuda, çeviri pratiğinin sadece dilsel bir aktarım olmaması ve bununla birlikte toplumsal örüntü ağlarının bir parçası olarak yalnızca çevirmen tarafından yönlendirilen bireysel bir süreç olarak algılanmaması gerektiği vurgulanmaktadır. Çeviri sosyolojisi yaklaşımı, çeviri pratiğinin, çoklu eyleyicileri ve çok katmanlı mekanizmaları kapsayan bir üretim süreci olduğu gerçeği gündeme taşınmaktadır (Bourdieu, 1989; Chesterman, 2006; Demirel, 2012, 2013, 2014; Gambier, 2006; Heilbron & Sapiro, 2007; Inghilleri, 2005; Meylaerts, 2008; Sapiro, 2008, 2009; Simeoni, 1998, 2008). Çeviri sosyolojisi alanına yönelik yaklaşımıyla öne çıkan Johan Heilbron & Gisèle Sapiro, çeviriyi, "toplumsal bir pratik ve uluslararası düzlemde gerçekleşen kültürel değiş-tokuşların itici gücü olarak ele almak gerektiğine dikkat çekerek, çeviri pratiğine katılan birey ve kurumlardan oluşan tüm eyleyicilerin, çeviri çözümlemelerine dahil edilmesinin zorunluluğuna" vurgu yapmaktadırlar (2007: 43).

Bu araştırma çerçevesinde, Fransızcadan Türkçeye çevrilen *Lafonten Masallarının*[1], çeviri sosyolojisine ilişkin kavramlar odağında çözümlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma nesnesi, Nazım Hikmet ve Orhan Veli tarafından, Fransızcadan Türkçeye farklı tarihsel kesitlerde (1960-2000 yılları arasında) çevirisi yapılan Lafonten Masallarından oluşmaktadır. İnceleme kapsamında, beş adet çeviri yapıt ele alınmaktadır. Türk kültür ve yazın alanında, Nazım Hikmet'in ve Orhan Veli'nin sahip oldukları yazar/çevirmen ve siyasi kimlikleri, bu doğrultuda yapılan seçimi desteklemektedir. İlgili çevirmenlerin, bir diğer ortak yönü ise Batı edebiyatının saygın eserlerinden biri olan Lafonten Masallarını, kaynak dilden yani Fransızcadan Türkçeye çevirmiş olmalarıyla açıklanabilmektedir. Aynı zamanda, çeviri yapıtlarda tespit edilen metin-dışı öğeler düzeyindeki farklılıklar, tarihsel bir perspektiften hareketle, ilgili çeviri metinlerin üretildiği/dolaşıma sokulduğu ve tüketildiği Türk kültür ve yazın alanında etkili olan sosyo-kültürel hareketleri sorgulama zorunluluğunu gündeme taşımaktadır.

Araştırmanın ilk aşamasını oluşturan kavramsal çerçevede, Pierre Bourdieu tarafından geliştirilen sosyolojik çözümleme yönteminin dayandırıldığı *alan*, *eyleyici*, *habitus* ve *sermaye* gibi temel kavramlar üzerinde durulmaktadır (Bourdieu & Wacquant, 2007; Bourdieu, 2006, 1984). Daha sonrasında ise, sözü edilen Bourdieu sosyolojisinin ana kavramları temel alınarak oluşturulan çeviri

[1] Tümü kapsayıcı olmamakla birlikte, Fransızcadan Türkçeye çevrilen Lafonten Masallarına yönelik bibliyografya çalışması için bkz. (Ceylan & Görgüler Süter, 2007). Bu makale, Yıldız Teknik Üniversitesi, Diller ve Kültürlerarası Çeviribilim Doktora Programında yer alan "Çeviri Sosyolojisi ve Yeni Yaklaşımlar" dersi kapsamında hazırlanan çalışmanın güncellenmiş ve geliştirilmiş halidir.

sosyolojisine ilişkin *kültürlerarası dolaşım*, *markaj* ve *toplumsal koşullar* gibi diğer kavramsallaştırmalara yer verilmektedir (Bourdieu, 1989; Sapiro, 2008).

Araştırmanın uygulama aşamasına gelindiğinde ise, yukarıda sözü edilen çeviri yapıtlara yönelik metin-dışı öğeler (ön-arka-iç kapak ve şayet varsa ön/son-sözler) odağında bir okuma gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede, yukarıda sözü edilen çeviri sosyolojisine ilişkin kavramlaştırmaların, ilgili çeviri yapıtlardaki iz düşümleri araştırılarak; kültürlerarası dolaşım sürecinde, toplumsal hareketlerin Lafonten Masallarını nasıl yeniden ürettiği tartışılmaktadır.

1. Yöntemsel çerçeve

1.1. Bourdieu sosyolojisi

Fransız sosyolog Pierre Bourdieu geliştirdiği sosyolojik çözümlemenin temelini saha merkezli araştırma yöntemine dayandırmaktadır. Kuramın ve uygulamanın etkileşim içerisinde olduğu bir bilgi ağı inşa eden Bourdieu, yapıya odaklanan sosyolojik çözümlemenin aksine eyleme odaklanan bir araştırma yöntemi sunmaktadır. Bourdieu'ye göre, sosyolojik çözümlemelerin odağında toplumsal uzam ve o uzamı her an yeniden üreten toplumsal eylem ve eyleyiciler bulunmaktadır. Başka bir deyişle, Bourdieu'nün sosyolojik kavrayışı, bireysel pratiklerin, yönelimlerin, davranış biçimlerinin ve yargıların arkasında yatan sosyo-kültürel mantığı keşfetmeye dayanmaktadır (1984: 40).

Bununla birlikte, düşünür, yapı-eylem, nesnel-öznel, kuram-uygulama gibi karşıtlıklar üzerine kurulu ve toplum tarafından kabul gören ikircikli düşünce sistemini reddetmektedir. Böylelikle, Bourdieu, toplumsal olguların her birini bağımsız bir sistem içerisinde ele almak yerine birbirleriyle olan ilişkilerini veya bağıntılarını düşünmeyi önermektedir. Bağıntıların ancak bağıntı dizgeleri içinde anlam kazandığını dile getiren Bourdieu, *alan* kavramıyla düşünmenin, *bağıntısal düşünmek* anlamına geldiğinin altını çizmektedir (Bourdieu & Wacquant, 2007: 80). Belirli bir alanda çalışan bireyleri ve kurumları *eyleyiciler* olarak adlandıran Bourdieu, alanı "eyleyiciler arasındaki nesnel bağıntıların konfigürasyonu ya da ağı olarak" betimlemekte ve eyleyicilerin her birinin alan içerisindeki konumlarının, sahip oldukları *sermayenin* hacmi doğrultusunda belirlendiğini dile getirmektedir (Bourdieu & Wacquant, 2007: 81-82) . Eyleyiciler, sermayelerinin türüne ve hacmine göre alanda mücadele etmektedirler. Bourdieu'ye göre, bir sermaye ya da sermaye türü, belli bir alanda hem mücadele silahı hem de uğruna mücadele edilen şeydir (Bourdieu & Wacquant, 2007: 81-82). *Ekonomik sermaye,* eyleyicinin maddi donanımına yönelik olandır. *Kültürel sermaye*, bireyin yetenekleri, profesyonel hayatta sahip olduğu ünvan ve bireye kültürel anlamda prestij kazandıran kültürel donanımıdır. *Sosyal sermaye*, bireyin aile ve çevresiyle olan arkadaşlık ilişkilerini kapsamaktadır. *Simgesel sermaye* ise sanatçının, "bilişsel temelline, yani bilgisine ve başkaları tarafından kabul görmeye dayalı sermayesidir" (Bourdieu, 2006: 149).

Bourdieu'nün, önerdiği sosyal çözümleme yönteminde başvurduğu bir diğer önemli kavram *habitus*'dür. Habitusu, "toplumsallaşmış öznellik" olarak tanımlayan düşünür, bu kavramı da alan kavramı gibi toplumdaki eyleyiciler arasındaki bağıntıları açıklamak üzere tasarlamıştır (Bourdieu & Wacquant, 2007: 116). Habitus, toplumdaki yapıların, bireyi ya da bedeni şekillendirmesi sonucunda ortaya çıkmaktadır. Bir anlamda, habitus, bireyin pratiklerinin tümüdür. Birey, konumlandığı toplumsal uzamdaki ekonomik, siyasi, kültürel ve görünmez sembolik yapıları içselleştirmesi sonucunda habitusleri ile donanmaktadır. Toplumsal olguların yanı sıra, bireyin genetik birikimi de pratiklerini yönlendirmekte ve ait olduğu alanda konum kazanmasını sağlamaktadır. Bourdieu'nün deyimiyle, habitus "zamansaldır, geçmişten beslenerek geleceğe yönelik pratik bir gönderme içerir" (Bourdieu & Wacquant, 2007: 131). Habitus kavramına ilişkin Bourdieu'nün değindiği bir diğer nokta ise, habitusun zaman içerisinde değişime uğradığı gerçeğidir. Bourdieu'ye göre, "toplumsal değişimler sadece formel yapıları değil, aynı zamanda alışagelmiş

eylem yönelimleri içindeki değişimler olarak da ortaya çıkarlar" (Bourdieu & Wacquant, 2007: 104). Her alanın kendine özgü işleyiş biçimi olduğunu savunan Bourdieu, eyleyicilerin geliştirdikleri habitusleriyle, sahip oldukları sermayeyi korumak ya da dönüştürmek yönündeki tercihleri doğrultusunda alanda konum aldıklarını belirtmektedir.

1.2. Çeviri sosyolojisi

Görüldüğü üzere, Bourdieu geliştirdiği sosyolojik çözümlemede, *alan, eyleyici, habitus* ve *sermaye* gibi kavramları ilişkisel bir kavrayışla ele almaktadır. Bu noktadan hareketle, çeviri sosyolojisi çerçevesinde, Bourdieu tarafından kaleme alınan "*Les Conditions Sociales de la Circulation Internationale des Idées*" *["Düşüncelerin Uluslararası Dolaşımının Toplumsal Şartları"]* (1989) adlı çalışma öne çıkmaktadır. Bourdieu'ye göre, düşüncelerin, uluslararası/kültürlerarası dolaşımı çeviri yoluyla gerçekleşmektedir. Düşüncelerin ve buna bağlı olarak metinlerin kültürlerarası dolaşımını, "entelektüel ithalat-ihracat" olarak tanımlayan Bourdieu, kültürel yapıtların, uluslararası dolaşım sürecinde, bir dizi toplumsal işlemden geçtiklerini ifade etmektedir. Bu bağlamda, kültürel yapıtlarda yer alan metin-dışı öğelerin, *markaj işlemine* tabi olduklarını sözlerine eklemektedir. Metin-dışı öğeler (ön-arka-iç kapak ve şayet varsa önsözler), çeviri yapıtın üretimini, kültürlerarası dolaşımını ve hedef kitle tarafından tüketimini biçimlendirmektedir (1989: 1-2).

Bourdieu'nün sözünü ettiği markaj işlemi üç aşamadan oluşmaktadır. *Seçim* işlemi, hangi yapıtın kim tarafından çevrileceğine ve hangi yayınevi tarafından yayımlanacağına yönelik olan süreci kapsamaktadır. Bunlar, yapıtın, çevirmenin ve yayınevinin seçimi konusundaki kararlardır. Bir sonraki aşamada, *markaj* işlemi gerçekleşmektedir. Bu bağlamda, ön ve arka kapaklar, önsözler ve yapıttaki görseller dikkate alınmaktadır. İlgili öğelerin seçimine çoğunlukla yayınevi karar vermektedir. Son aşamada ise, Bourdieu, *okuma* işlemini ya da başka bir deyişle, çeviri yapıtın, erek okur tarafından alımlanma sürecini gündeme getirmektedir. Okurun, çeviri yapıta yönelik alımlama süreci, toplumsal baskılar tarafından kontrol altına alınmaktadır. Bunun sonucunda, çeviri metin, kaynak metninden anlam düzeyinde uzaklaşarak, kaynak kültürdeki işlevinden farklı bir yöne sapmaktadır. Bourdieu'nün deyimiyle, "ithal edilen metin yeni bir marka kazanmaktadır" (Bourdieu, 1989: 4). Hangi yapıtın, hangi yazar ve yayınevi tarafından çevrileceğine yönelik seçimlerin temelinde, Bourdieu'nün vurguladığı gibi "karşılıklı çıkarlar etkili olmaktadır" (Bourdieu, 1989: 3). Bu çerçevede, genç bir yazarın saygın bir yabancı eseri çevirmesi, ülkesinde sahip olduğu konumuna saygınlık katabilmektedir. Başka bir örnekte ise, ekonomik sermayeye sahip bir yayınevi, kültürel sermayesini güçlendirmek adına saygın bir yapıtı çevirmeyi tercih edebilmektedir. Ya da popüler, çok satan bir yapıtın çevrilmesi, bu doğrultuda yayınevinin ekonomik sermaye hacminin artmasını sağlamaktadır (Bourdieu, 1989: 4).

Çeviri sosyolojisi yaklaşımı çerçevesinde öne çıkan bir diğer çalışma ise, Gisèle Sapiro tarafından kaleme alınan "*Normes de Traduction et Contraintes Sociales*" (2008) *["Çeviri Normları ve Toplumsal Kısıtlar"]* adlı araştırmadır. Bu bağlamda, yazar, çevirilerin üretildiği ve dolaşıma girdiği kültürel uzamdaki toplumsal ilişkilerin önemi üzerinde durulması gerektiğinin altını çizmektedir. Siyasi, ekonomik ve sosyo-kültürel koşullar etrafında ortaya çıkan kısıtlar, kültürlerarası eksende, çeviri yapıtların üretim/dolaşım/tüketim süreçlerine nasıl yeniden üretmektedir? Tüm bu kısıtlar, çeviri pratiğini üreten eyleyicilerin (çevirmenler, yayınevleri, editörler, okur...) habituslerini ya da başka bir deyişle çeviri stratejilerini nasıl yeniden inşa etmektedir?

Sapiro'ya göre, norm kavramı, kuralların *kolektif ve toplumsal* özelliklerini ortaya koymaktadır. Başka bir deyişle, Sapiro, çeviri normlarının, "toplumsal yapılar tarafından dışarıdan çevirmene dayatıldığı ve bu normların eğitimi sırasında ya da çeviri yaparken ve özellikle

yaptırımlarla büyük ölçüde içselleştirildiği" görüşünü dile getirmektedir (Sapiro, 2008: 2). Yazarın, sözünü ettiği normlar, "metnin ve ithalatçıların toplumsal konumlarına göre değişkenlik" göstermektedirler (Sapiro, 2008: 3). Çeviri metinler üretildikleri yazın/kültür alanındaki hiyerarşik yapı doğrultusunda konumlandırılmaktadır. Kültürlerarası dolaşımda, çeviri metnin, erek kültürde kabul edilme derecesi ait olduğu edebiyat akımına, kategorisine ve türüne göre belirlenmektedir (Sapiro, 2008: 3).

Sapiro'nun üzerinde durduğu bir diğer unsur ise *ithalatçıların toplumsal konumlarıyla* ilişkilidir. Sapiro, toplumsal bir eyleyici olarak çevirmeni *ithalatçı* olarak tanımlamaktadır. Yazar, çevirmenin benimsediği normların, "toplumsal konumu, tanınmışlığı, çalışma şartları ve habitusu" doğrultusunda değişkenlik gösterebileceğini sözlerine eklemektedir (Sapiro, 2008: 4-5). Sapiro, çevirmenleri *profesyonel* ve *yarı zamanlı* çevirmenler olarak ikiye ayırmaktadır. Profesyonel çevirmenler, bu mesleği para kazanmayı amaçlayarak yaptıkları için toplumsal baskıların dayattığı çeviri normlarına daha fazla bağımlı kalmaktadırlar. Yarı zamanlı çevirmenler ise, bu mesleği ek bir iş olarak yapan akademisyenlerden ve yazarlardan oluşmaktadır. Bu kişilerin akademik bir çevreden gelmeleri ve kültürel/simgesel sermayeye sahip olmaları nedeniyle, çeviri normları karşısında sözü edilen baskılardan daha az etkilendiklerini göstermektedir (Sapiro, 2008: 4-5).

Sapiro'nun, Bourdieu sosyolojisinin ana kavramlarını temel alarak yapılandırdığı çeviri sosyolojisi yaklaşımı, çeviri pratiğinin toplumsal ilişki ağları içerisinde gerçekleştiğini göstermektedir. Bu bağlamda, siyasi, ekonomik ve sosyo-kültürel kısıtlar, çeviri yapıtların kültürlerarası dolaşımını yönlendirmekte ve çeviri eylemine katılan tüm eyleyicilerin habituslerini biçimlendirmektedir. Söz konusu eyleyiciler ise geçmişten beslenen bugünkü habitusleriyle ve donatıldıkları sermayenin türü ve hacmi doğrultusunda, çeviri sürecinde benimsedikleri stratejileriyle çeviri yazın alanında konum almaktadırlar.

2. Türkiye'de Lafonten çevirilerinin dolaşımı

Araştırma konusunu oluşturan *La Fontaine Masalları*[2], yazar Jean de La Fontaine tarafından kaleme alınmış olup, toplamda 238 fabldan oluşan bir seridir. Fabl, içerisinde bitki ve diğer cansız varlıkların yanı sıra, genellikle hayvanların insanlar gibi davranıp, konuştuğu küçük öyküleri, şiir ve düzyazı halinde sunan bir yazın türüdür. La Fontaine Masalları'nda irdelenen konular, şark klasiklerinden esinlenerek oluşturulmuştur. Beydeba'nın, *Kelile ve Dimne* eserindeki hikayelerin pek çoğu, Jean de La Fontaine tarafından şiir şeklinde yeniden kaleme alınmıştır. Fabl masallarında, toplumun her kesimine hitap eden gündelik bir dil kullanılmıştır. Bu bağlamda, görünüşleri, davranışları ve konuşmalarıyla son derece canlı masal kahramanları yaratılmıştır. Masallarda, konu ve anlatım zenginliğinin yanı sıra, dönemin toplumsal yapıları da öne çıkmaktadır. Fabl masallarının ana teması, insanoğlunun yüzyıllardır günlük yaşamında içselleştirdiği temel ahlaki pratiklerdir. Masallarda öne çıkan hayvanlar çoğunlukla aslan, kurt, tilki, eşek ve horozdur (Tepebaşılı, 2007: 42).

2.1. Nazım Hikmet çevirileri

İlk çeviri yapıt, 1980 yılında Oda Yayınları tarafından *Ağustos Böceği ile Karınca* başlığı altında, *Çocuk Kitapları Serisi* kapsamında yayımlanmıştır. İkinci çeviri yapıt ise, Adam Yayımları tarafından yayımlanan, Nazım Hikmet'in bütün yapıtlarını bir araya toplayan serideki dokuz numaralı *Şiirler* adlı kitaptır. *La Fontaine'den Masallar* başlıklı bu yapıt, 1989 yılında yayımlanmıştır. Üçüncü çeviri yapıt ise, 2002 yılında Yapı Kredi Yayınları'nın yayımladığı *Masallar, Hikayeler* adlı serinin üçüncü kitabındaki, *Öbür Masallar* bölümünde yer alan *Ağustos Böceği ile Karınca* metnidir. Sırasıyla, üç çeviri yapıt metin-dışı öğeler bağlamında incelenmektedir.

[2] Kaynak yapıt için bkz. (De La Fontaine, J., 1960).

2.1.1. Çeviri yapıt I

Masaldan önce Nazım Hikmet'in eklediği öndeyiş şu satırlardan oluşmaktadır:

*"[...] Ben bu masaldaki karıncadan tiksinirim, iğrenirim. Ağustos böceğine gelince; ona bütün bir yaz kendini, özünü düşünmeden, türkü çağırdığı için değil; hayır, onun en güzel, en kahraman yanıdır; hayır ben ağustos böceği gidip karıncanın kapısını çalacak kadar budalalaştığı için, en sonunda yüreğinin gücünü böylece kaybettiği için kızarım [...]"(*De La Fontaine (çev. N.Hikmet), 1980: 5-7).

Oda Yayınları tarafından yayımlanan çeviri kitabın ön kapağı ele alındığında, *Ağustos Böceği ile Karınca* adlı ilk masal, aynı zamanda ilgili yapıtın başlığını oluşturmaktadır. Kapaktaki resimde, ağustos böceği ile karınca bulunmaktadır. İç kapak incelendiğinde ise "Türkçesi: Nazım Hikmet" ibaresi öne çıkmaktadır.

Arka kapağa gelindiğinde ise, yayınevi tarafından kaleme alındığı öngörülen sonsöz bulunmaktadır:

*"Türkçenin büyük ustası, şiirimizin yüz akı Nazım Hikmet, Lafonten'in en güzel, en seçme masallarını manzum bir dille Türkçemize kazandırmıştır. Her biri birbirinden güzel olan masalları elinizdeki kitapta toplamış... Bu masallardaki hayvanlar genellikle hayvanlardan seçilmiş. Hayvanların başından geçen olayları öğrenince kendimize derler çıkarıyor, iyiyle kötünün, güzelle çirkinin, haklıyla haksızın kavgasını daha iyi anlıyoruz" (*De La Fontaine (çev. N. Hikmet), 1980).

2.1.2. Çeviri yapıt II:

Adam Yayınları tarafından 1989 yılında yayımlanan yapıtta, Nazım Hikmet tarafından çevrilen Lafonten Masallarının tamamı bulunmaktadır. Önsöz niteliğinde bir metne yer verilmemektedir. Çeviri metinlerden önce çevirmene ait bir öndeyiş bulunmamaktadır. Çevirmenin adı, ön kapakta çarpıcı yazı karakterlerine başvurularak belirmektedir. Yazarın adı, çevirmenin altında ve daha küçük harflerle belirtilmektedir. İç kapakta ise, ilgili yayınevi, söz konusu olan çeviri yapıtın derleme sürecini şu satırlarla ifade etmektedir:

"Nazım Hikmet'in bütün yapıtlarını (şiirlerini, oyunlarını, romanlarını, öbür düzyazılarını) bir araya toplayan bu dizi kitaplarda kronolojik sıra uygulanmıştır. Yalnız şiir bölümünde, şairin çocukluk ve çıraklık dönemi ürünleri ayrı bir ciltte toplanarak şiir kitapları dizisinin en sonuna konmuştur. Bu cilt şairin yetişme yıllarındaki gelişmelerini izlemek isteyenler içindir" (De La Fontaine (çev. N. Hikmet), 1989).

Arka kapağa gelindiğinde, yayınevinin çeviri yapıta yönelik kaleme aldığı kısa bir bilgilendirme yazısına yer verilmektedir:

"Nazım Hikmet'in çok güç koşullarda korunmuş, elden ele geçmiş, bazıları sağlığında basılamamış, bazıları özen gösterilmeden basılmış olan yapıtları, bu işe gönül vermiş çevirmenlerin çabalarıyla, içeride ve dışarıda, yıllardır derlenip toplanmaya çalışılmış, çeşitli nedenlerden kaynaklanan yanlışların, karışıklıkların, tutarsızlıkların bir türlü önü alınamamıştır. Şimdi Adam Yayınları size Nazım Hikmet'in yepyeni bir toplu yapıtlar derlemesini sunuyor [...]" (De La Fontaine (çev. N. Hikmet),1989).

2.1.3. Çeviri yapıt III

Yapı Kredi Yayınları tarafından 2002 yılında yayımlanan çeviri yapıtın ön kapağında, Nazım Hikmet'in resmi yer almaktadır. Lafonten çevirilerinin yanı sıra, ilgili yapıtta, çevirmenin kaleme aldığı özgün eserlerin yer aldığı liste bulunmaktadır. İç kapakta, Hikmet'in yaşamöyküsüne yer verilmektedir. *Öbür Masallar* adlı bölümde bulunan *Ağustos Böceği ile Karınca* adlı çeviri metinde,

Oda Yayınları tarafından 1980 yılında yayımlanan çeviri yapıttaki öndeyişin bire bir aynısı yer almaktadır. Ancak, ilgili yapıtta, Hikmet'in kaleme aldığı çeviri bulunmamaktadır. Yapı Kredi Yayınları, sadece masala yönelik öndeyişi yayımlamakla yetinmektedir. Bu çerçevede, Yapı Kredi Yayınları önemli bir ek bilgiyi okurla paylaşmaktadır. İlgili yayınevi, Nazım Hikmet'in *Orhan Selim* takma adını kullanarak, sözü edilen öndeyişi 1935 yılında Akşam Gazetesi için yazdığını okura parantez içinde bildirmektedir (De La Fontaine (çev. N. Hikmet), 2002).

2.1.4. Ön değerlendirme

Gerek yazar/çevirmen konumundaki Nazım Hikmet'in benimsediği çeviri stratejileri, gerekse işveren konumundaki farklı yayınevlerinin benimsedikleri çeviri politikaları, farklı tarihsel dönemlerde, kültürel üretim alanını dönüştüren siyasi ve toplumsal hareketlerin simgesel etkileriyle biçimlenmektedir. Kültürlerarası eksende dolaşıma giren her yapıt gibi, yukarıda çözümlenen çeviri yapıtlara uygulanan markaj işlemi sonucunda, her birinin yeni birer kimlik kazandığı gözlemlenmektedir.

Nazım Hikmet'in, Türk kültür ve yazın alanında edindiği yazar konumundaki birincil kimliği göz önüne alındığında, çeviri mesleğini ek iş olarak yapan yarı-zamanlı çevirmenler sınıfında yer aldığı belirtilebilmektedir. Yazar/çevirmen olan Hikmet için estetik ve biçimsel kaygının ön plana çıkması, ilgili çeviri yapıtların, erek kültür ve dil normlarına daha yakın olduğu sonucunu beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, Hikmet, çeviri yapıtlarda, Türkiye'nin içerisinde bulunduğu toplumsal, kültürel ve siyasi düzene yönelik kapalı gönderimler ve sezdirimler yapmaktan çekinmemektedir. Bu çerçevede, Hikmet'in sahip olduğu kültürel ve simgesel sermaye doğrultusunda, Türk kültür ve yazın alanını çevreleyen siyasi, ekonomik ve sosyo-kültürel kısıtlara daha az maruz kaldığını ortaya koymaktadır.

İlgili yayınevleri benimsedikleri çeviri politikaları doğrultusunda, Nazım Hikmet tarafından kaleme alınan ilgili çeviri yapıtları yayımlamaktadırlar. Oda Yayınevi ve Yapı Kredi Yayınlarının, çeviri yapıtları, sansür uygulamadan, Hikmet'in kaleme aldığı siyasi düzene yönelik sembolik göndermeler içeren öndeyişle birlikte yayımladıkları görülmektedir. Adam Yayınları ise, sözü edilen öndeyişe yapıtında yer vermemektedir. İlgili yayınevleri, sahip oldukları sermayenin türü ve hacmi doğrultusunda, siyasi bir takım baskılara maruz kalarak çeviriye yönelik eklemeler/çıkarmalar yapmak zorunda kalırken, kimisi de çeviri metinleri hiçbir ekleme/çıkarma yapmadan yayımlama kararı almaktadır.

2.2. Orhan Veli çevirileri

Araştırma kapsamında, Orhan Veli tarafından, farklı tarihsel dönemlerde Fransızcadan Türkçeye çevrilen Lafonten Masallarına ulaşılmaktadır. Bu çerçevede, çeviri metin IV, Doğan Kardeş Yayınları tarafından 1969 yılında yayımlanan *La Fontaine'in Masalları* adlı çeviri yapıttır. Çeviri metin V ise, çeviri metin IV ile aynı başlığı taşıyan, Yapı Kredi Yayınlarının *Doğan Kardeş* adlı çocuk serisi kapsamında, 2003 yılında yayımlanan yapıttır. Bu bağlamda, sırasıyla, söz konusu olan çeviri yapıtlarda öne çıkan metin-dışı öğeler irdelenmektedir.

2.2.1. Çeviri yapıt IV-V

Her iki çeviri yapıt, farklı yıllarda Yapı Kredi Yayınlarına ait *Doğan Kardeş* serisi kapsamında yayımlanmıştır. Masalların içeriği bakımından çeviri yapıtlar birbirinin aynısıdır. Metin-dışı öğeler düzeyinde ise, çeviri yapıt IV ve çeviri yapıt V birbirinden ayrışmaktadır. Çeviri yapıt IV'ün dış kapağında çevirmene dair hiçbir bilgi bulunmazken, çeviri yapıt V'de Orhan Veli'nin adı çarpıcı yazı karakteriyle öne çıkmaktadır. Her iki yapıtta Vedat Nedim Tör'e, ardından da Orhan Veli'ye ait önsözler bulunmaktadır. Tör, 1944 ile 1970 yılları arasında Yapı Kredi Bankası'nda kültür ve sanat işleri danışmanı olarak çalışmıştır.

Çeviri yapıt IV ile çeviri yapıt V kapsamında, metin-dışı öğeler bakımından farklılıkların gözlemlendiği bir diğer unsur ise arka kapaklardır. Çeviri yapıt IV'de yazara ait bilgi verilmezken, çeviri yapıt V'de yazarın hayatına ilişkin kısa bir bilgilendirme metni yer almaktadır. Yazarın hayatının yanı sıra, çeviri yapıt V'in iç kapağında, çevirmen Orhan Veli'ye ait kısa bir özgeçmiş bilgisine şu ifadelerle değinilmektedir:

"Orhan Veli'nin kısa yaşamına sığdırdığı güzel işler arasında, La Fontaine'den yaptığı çeviriler de yer alır. Elli yılı aşkın bir süreden beri sevilerek okunan bu çevirilerde Orhan Veli, Türkçenin olanaklarını, zenginliklerini ustaca sergiler. La Fontaine'in Masalları'nda denediği ve Türkçeye kazandırdığı söyleyiş biçimi ve şiirsel yapı da bu çevirilerin belleklerimizde yer etmesinde etkili olmuştur" (De La Fontaine (çev. O.Veli), 2003).

2.2.2. Ön değerlendirme

Söz konusu olan örneklerde, farklı zamanlarda aynı yayınevinden çıkan ve Orhan Veli tarafından kaleme alınan çeviri yapıtların, metin-dışı öğeler düzleminde farklılaştıkları saptanmaktadır. Bu noktadan hareketle, 60'lı yıllardan 2000'li yıllara gelindiğinde, Yapı Kredi Yayınlarının benimsediği çeviri politikalarının dönüşüme uğradığı gözlemlenmektedir. Erek yapıt IV'de, çevirmen olarak Orhan Veli'nin adına ve özgeçmişine yer verilmemesinin nedenleri, ilgili dönemi biçimlendiren siyasi ve toplumsal koşullarla ilişkilendirilebilmektedir.

Daha önce vurgulandığı gibi, 50'li yıllardan sonra Veli'nin etkin siyasi kimliği nedeniyle, ilgili çeviri yapıta yönelik Yapı Kredi Yayınları tarafından birtakım metin-içi ve dışı kapsamında kısıtlar getirilmektedir. Bu bağlamda, Yapı Kredi Yayınları, çevirmenin kimliğine, çeviri yapıtta yer vermemektedir. Yapı Kredi Yayınlarının, 2000'li yıllarda Orhan Veli'ye ait Lafonten çevirilerini, sosyo-kültürel üretim alanında yeniden dolaşıma sokması ve metin-dışı öğeler çerçevesinde gerçekleştirdiği yeniden yapılanma süreci, ilgili yayınevinin benimsediği yeni çeviri politikalarının göstergeleri olarak ele alınabilmektedir. Yayınevi, Orhan Veli'nin çevirmen kimliğine duyduğu önemi gerek dış kapakta, gerekse iç kapakta yaptığı metin boyutundaki eklemelerle ortaya koymaktadır. Tarihsel süreç içerisinde, Türkiye'nin dönüşen siyasi/toplumsal koşulları doğrultusunda, Yapı Kredi Yayınlarının Türk kültür ve yazın alanındaki yeni konum edinme pratikleri, ilgili yayınevinin benimsediği çeviri stratejilerini yeniden yapılandırmaktadır.

3. Sonuç gözlemleri

Görüldüğü üzere, çeviri sosyolojisi, çeviri ürünü çevreleyen, çeviri sürecini belirleyen siyasi ve sosyo-kültürel tüm koşullar ile çeviri sürecine katılıp, ürünün ortaya çıkmasında rolü olan tüm eyleyicileri ele alan bir çözümleme yöntemi sunmaktadır. Türkiye'de Lafonten çevirilerinin kültürlerarası dolaşımı üzerinden gerçekleştirilen okuma neticesinde, çeviri eyleminin, toplumsal süreç ve eylem içinde yapılandığı gerçeği bir kez daha vurgulanmaktadır. Türk kültür ve yazın alanında, farklı tarihsel dönemlerde, yazar/çevirmen Nazım Hikmet ve Orhan Veli tarafından çevirisi gerçekleştirilen Lafonten Masallarında, metin-dışı öğeler kapsamındaki farklılıklar öne çıkmaktadır. Çeviri sosyolojisine ilişkin kavramlar ışığında çözümlenen ilgili çeviri metinlerin, Türk kültür ve yazın alanındaki üretim/dolaşım/tüketim süreçleri mercek altına alındığında, çevirmen, yayınevi ve editör konumundaki toplumsal eyleyicilerin uyguladıkları çeviri stratejilerinde, siyasi ve sosyo-kültürel hareketlerin bir tür şekillendirici rol oynadığı saptanmaktadır. Böylelikle, çeviri sosyolojisine ilişkin kavramsallaştırmalar, Türkiye'de dolaşıma sokulan Lafonten çevirileri etrafında yükselen kültürel/yazınsal üretim alanlarını yeniden üreten simgesel, örtülü ve gizlenen siyasi, ekonomik, sosyo-kültürel temelli güç ilişkilerini görünür kılmaktadır. Bu bağlamda, çeviri ürünlere yönelik çeviri sosyolojisi odaklı kavrayış, hangi yazarın, hangi metninin çevrileceğine, çevirmenin, editörün, yayınevinin nasıl belirlendiğine, çeviri yaptın hangi ön/arka/iç kapaklarla, hangi etiketle,

hangi markayla, kim tarafından yazılmış bir önsözle ve hangi hedef kitle için üretilmesine ilişkin tespitler yapmaya yönelik yol göstermektedir.

Sonuç olarak, çeviri ürünün üretildiği, dolaşıma girdiği, tüketildiği süreçleri ve bu süreçlerde rol oynayan tüm eyleyicilerin (kurum, yazar, çevirmen, yayınevi, editör, okur) benimsedikleri stratejileri, metin-içi ve metin-dışı öğeler odağında, ilişkisel bir akıl yürütme yöntemiyle okumak oldukça önemlidir. Çünkü çeviri eylemini biçimlendiren iktidar ilişkilerine yönelik farkındalık kazanmak ya da başka bir deyişle *sosyolojik bir göz yaratmak* ancak bu şekilde olanaklı kılınmaktadır!

KAYNAKÇA

Bourdieu, P., Wacquant, L. (2007), *Düşünümsel Bir Antropoloji için Cevaplar*, İstanbul, İletişim Yayınları.

Bourdieu, P. (1989), "Les conditions sociales de la circulation internationale des idées", *Actes de la recherche en sciences sociales*, ss. 1-20.

Bourdieu, P. (2006), *Pratik Nedenler*, Çev. Hülya Uğur Tanrıöver, İstanbul, Hil Yayınları.

Bourdieu, P. (1984), *Questions de Sociologie*. Paris, Editions de Minuit.

Ceylan, E., Görgüler Süter, Z. (2007), "Dünden Bugüne La Fontaine Masalları", *Uluslararası VII. Dil, Yazın, Deyişbilim Sempozyumu Bildirileri*, ss. 279-283.

Chesterman, A. (2006), "Questions in the sociologie of translation", *Translation studies at the interface of disciplines*, ss. 11-12.

De La Fontaine, J. (1960), *Les Fables*, Paris, Livre de Poche.

De La Fontaine, J. (1969), *La Fontaine'in Masalları*, Çev. Orhan Veli Kanık, İstanbul, Doğan Kardeş Yayınları.

De La Fontaine, J. (1980), *Ağustos Böceği ile Karınca,* Çev. Nazım Hikmet, İstanbul, Oda Yayınları.

De La Fontaine, J. (1989), *La Fontaine'den Masallar*, Çev. Nazım Hikmet, İstanbul, Adam Yayınları.

De La Fontaine, J. (2002), *Masallar*, Çev. Nazım Hikmet, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları.

De La Fontaine, J. (2003), *La Fontaine'in Masalları*, Çev. Orhan Veli Kanık, İstanbul, Yapı Kredi Doğan Kardeş Yayınları.

Demirel, E. (2012), "Essai d'un cadre réflexive bourdieusien pour le bon sens en traduction en Turquie", *Synergies Turquie*, ss. 165-173.

Demirel, E. (2013), *Çeviri Sosyolojisinin İnşası, Bourdieu Çözümleri-Pratiklerden Seçkiler*, İstanbul, Cinius Yayınları.

Demirel, E. (2014), "Çevirinin Bourdieu Sosyolojisiyle Yapılanan Yüzü, Çeviri Sosyolojisi", *Cogito Bourdieu Özel Sayısı* (s.76), İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, ss. 402-416.

Gambier, Y. (2006), "Pour une socio-traduction", *Translation Studies at the Interface of Disciplines, ss.* 29-42.

Heilbron, J., Sapiro G. (2007), "Pour une sociologie de la traduction: bilan et perspectives", *Pour une espace de sciences sociales européen,* http://www.espacesse.org/art-257.html [01/09/2014].

Inghilleri, M. (2005), "The sociology of Bourdieu and the construction of the object in translation and interpreting studies", *The Translator*, ss. 125-145.

Meylaerts, R. (2008), "Translators and their Norms: Towards a sociological construction of the individual", *Beyond Descriptive Translation Studies: Investigations in homage to Gideon Toury*, Amsterdam, Johns Benjamins Publishing Company.

Sapiro, G. (2008), "Normes de traduction et contraintes sociales", *Beyond descriptive translation studies. Investigations in homage to Gideon Toury,* ss. 199-208.

Sapiro, G. (2009), *Les contradictions de la globalisation éditoriale*, Paris, Nouveau Monde Editions.

Simeoni, D. (1998), "The pivotial status of the translator's habitus", *Target* (10), ss. 1-39.

Simeoni, D. (2008), *Norms and the state: The geopolitics of translation theory. Translation studies at the interfaces of the disciplines*. Amsterdam, John Benjamins.

Tepebaşılı, F. (2007), *Fabl ile Eğitim*, Konya, Tebeşir Yayınları.